

HOE GA IK OM MET CHEMISCHE SPILLS IN MIJN LABO?

Van tijd tot tijd komen chemische spills voor in het labo en mits een goeie afhandeling zullen ze niets meer zijn dan wat hinder. Alhoewel, chemische spills kunnen serieus storend zijn en in het slechtste geval kunnen ze schade veroorzaken of blessures.

De meeste spills zullen kleine hoeveelheden bevatten van gekende vloeistoffen en het opruimen van deze zullen een minimum aan risico bevatten als er voortreffelijke voorzorgsmaatregelen worden genomen.

Laboranten zijn het meest geschikt om deze chemische spills op te ruimen aangezien zij de vloeistoffen waarmee ze werken kennen en zo snel kunnen reageren.

Desalniettemin, voor sommige chemische spills, externe hulp zou gevraagd moeten worden. Dit kan bijvoorbeeld wanneer de hoeveelheden gemorste vloeistof groot zijn of wanneer het product een groter gevaar inhoudt. Gebruikers moeten voor het zekere kiezen. Het is beter voor deze aanpak te kiezen dan iemand zijn gezondheid op het spel te zetten.

Een goeie 'response' op spills vraagt een grondige planning en de beschikbaarheid en gebruik van noodzakelijk opruimmateriaal. De return zal een reductie zijn in kosten en blessureleed. Deze tips zijn er om als aanvulling van de regelgeving..

Geschikte informatie en materialen

Het beginpunt van ieder spill response plan is een correcte risico analyse. Welke chemicaliën zijn aanwezig in het labo? Ieder labo zou een spill kit aanwezig moeten hebben dat geschikt is voor gebruik van de chemicaliën aanwezig in het labo.

Tallose spill kits zijn ter beschikking – deze bevatten absorberende doeken en kussens, absorberende slangen voor het indammen, neutralisatiepoeders, handscheppen voor het opruimen, afvalzakken, identificatie strips, ...

Handschoenen bieden een goeie algemene bescherming. PVC, neopreen of Butyl handschoenen gaan een betere bescherming bieden specifieke chemicaliën zoals bepaalde geconcentreerde zuren.

Iemand binnen het bedrijf of organisatie moet verantwoordelijk worden gesteld om er op toe te zien dat de nodige materialen ten allen tijde aanwezig zijn in de spill kit, dat de mensen weten waar ze staan en hoe deze te gebruiken.

Aanvullend, gedetailleerde toelichting over hoe specifieke spills van specifieke chemicaliën moeten behandeld worden zoals Formaldehyd.

Actie ondernemen

De eerste stap wanneer er zich een spill voordoet, is voor de eerste aanwezige persoon 'on the scene', de andere labo gebruikers/ bezoekers op de hoogte te brengen en ze adviseren om een veilige afstand te houden.

De volgende stap is te beslissen of de spill voldoende ernstig is voor evacuatie en melding bij de brandweer (door bijvoorbeeld het aanzetten van het brandalarm) of als de spill zelf onder controle kan worden gehouden.

Wanneer de brandweer waarschuwen ?

Wanneer de spill een chemische vloeistof bevat dat niet gekend is of het werd geïdentificeerd als product dat gebruikers zelf niet kunnen behandelen op basis van een risico analyse zoals een grote spill Formaldehyde, moet de brandweer direct gealarmeerd worden. Gebruikers kunnen zich ook onbekwaam bevinden om een spill op te ruimen en zodoende assistentie te vragen van meer bekwame mensen binnen het bedrijf of assistentie van de brandweer.

Wanneer de aanwezige mensen niet opgeleid zijn om de spill op te ruimen of wanneer er geen voldoende PBM's aanwezig zijn, opnieuw, ... contacteer de brandweer.

De locatie van de spill kan belangrijk zijn voor uw beslissing. Bijvoorbeeld op plaatsen waar stralingsgevaar of biologisch gevaar kan zijn. In dergelijke situaties worden best de brandweer of andere leidinggevenden op de hoogte gebracht.

Wanneer de brandweer opgeroepen wordt, zou de eerste aanwezige persoon 'on the scene' verantwoordelijk moeten worden gesteld op hun aankomst en zodoende de situatie te schetsen.

Gekende chemicaliën "Tackelen"

Daar waar de spill kit gekend is bij de gebruikers, waar de nodige PBM's aanwezig zijn en waar de gebruikers getraind zijn ze te gebruiken, is er meer dan waarschijnlijk geen nood aan externe hulp.

Ten allen tijde, is het belangrijk om het gevaar in te schatten. Wanneer gebruikers niet overtuigd genoeg zijn om een spill zelf te behandelen, dient er externe hulp aangesproken te worden. De veiligheid van de gebruikers staat altijd voorop.

Wanneer beslist wordt om de spill te 'controleren', dient er een voorzichtige inschatting van de situatie te worden gemaakt. De gebruiker van het labo die actie heeft ondernomen, moet de anderen informeren dat ze de spill zelf gaan opruimen. Hij laat zich best assisteren door een

andere gebruiker en bij voorkeur een derde gebruiker die op veilige afstand toezicht houdt op de opruiming en eventueel anderen weghoudt van de spill.

De "spill" opruimen

Het proces start met het isoleren van de spill. Dit kan door de plaats af te zetten en eventueel waarschuwingstekens te plaatsen. Indien de vloeistof door de vloer door lekt, zorg ervoor dat iedereen op de verdieping er onder op de hoogte wordt gebracht en onmiddellijk wordt geëvacueerd.

Om de verspreiding van dampen te voorkomen, is het aangewezen om de deuren te verzekeren dat de ruimte goed geventileerd wordt door het openen van de ramen.

Maar pas op ... u hoeft zich niet nodeloos te verplaatsen in de ruimte en langs of over de spill om deze actie te ondernemen. Indien mogelijk ... vraag aan diegene die zich in de gang of aanpalend lokaal bevindt de deuren te sluiten.

Daar waar de vloeistof ontvlambaar is, is het van uitermate groot belang dat de open vlammen meteen gedoofd worden. De toevoer van elektriciteit moet afgesloten worden terwijl de spill opgeruimd wordt maar dit niet door het uitschakelen van de schakelaar gezien zij een vonk kunnen veroorzaken.

Eens de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen zijn genomen, kan men de nodige materialen verzamelen om de spill op te ruimen en de nodige beschermkledij aantrekken. Bij voorkeur wordt dit gedaan in een veilige aanpalende ruimte/lokaal. Zoals eerder vermeld is de keuzen van handschoenen afhankelijk van de te behandelen vloeistof.

Indien, na het proberen van het opruimen van de spill, u nog altijd ervaart dat de chemische geur door uw mondmasker gaat, moet u de ruimte onmiddellijk verlaten en de brandweer oproepen.

Afvalverwerking

Eens de spill opgeruimd is, zal u het chemisch afval op een veilige en correcte manier moeten afvoeren. De persoon verantwoordelijk voor de spill moet de ganse tijd beschermkledij dragen tijdens dit proces. Het chemisch afval moet opgeborgen worden in een apart afvalrecipiënt volgens de soort chemisch product. Indien het chemisch afval dampen afgeeft of vluchtig is, moet deze vooraf aan het deponeren in het afvalrecipiënt opgeborgen worden in een trek kast (niet in een model met recirculatie) zodat de dampen eerst volledig kunnen verdampen.

Alle oppervlakken die gecontamineerd geweest zijn door de spill moeten grondig gereinigd worden. De persoonlijke beschermingskledij moeten achteraf gereinigd of gedesinfecteerd of afgevoerd worden. De veiligheidshandschoenen moeten eerst verwijderd en behandeld worden voor het mondmasker en veiligheidsbril te verwijderen gezien er nog gemorste vloeistof op de handschoenen kan hangen.